

Subay ve askerî memurların tekaüdü için rütbe ve sınıflarına göre tâyin olunan yaşları bildiren 3079 sayılı kanuna ek kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/435)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 359, 6 - 1077

18 . V . 1945

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Subay ve askerî memurların tekaüdü için rütbe ve sınıflarına göre tâyin olunan yaşları bildirilen 3079 sayılı kanuna ek olarak Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 8 . V . 1945 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başbakan
Ş. Saracoğlu

Gereke

Harp halinde yaş haddini tamamlayan komutanların harp kuvvetleri komutanlığınca gösterilecek lüzum üzerine tekaütlüklerinin geri bırakılmasına Bakanlar Kurulunun yetkili kılınması kara, deniz ve hava kuvvetlerinin harpte emir ve komutası bakımından faydalı ve lüzumlu görülmüştür.

Her ne kadar tekaüde sevk edilen komutanları harp halinde emir ve komuta görevi verilmesine kanuni engel yoksa da harp halinde önemli bir komuta mevkiinde bulunan bir komutanın yaş haddi zoru ile önce tekaüt edilmesi, sonra kendisinin aynı göreve emekli olarak atanması hem komutanın şahsi, hem de astları üzerinde istenmeyen bir kötü tepki yapar.

Harpte gayreti ve beğenilir hizmeti görülmekte olan komutanların böyle tesirli ve şekilden ibaret bir işleme uğramadan şevk ve heveslerinin vazifelerindeki nüfus ve kudretlerinin sarsılmadan görevlerine fasilasız devam edebilmesi için bu gibilerin tekaütlüklerinin emir ve komutada kaldıkları sürece geri bırakılması için bu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Millî Savunma Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Millî Sa. Komisyonu
Esasa No. 1/435
Karar No. 26

8. VI. 1945

Yüksek Başkanlığa

Subay ve askerî memurların tekaüdü için rütbe ve sınıflarına göre tâyin olunan yaşları bildiren 3079 sayılı kanuna ek olarak Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 18 Mayıs 1945 gün ve 6/1077 sayılı yazısıyla Yüksek Başkanlığa sunulan ve Komisyonumuza havale buyurulan kanun tasarısı Millî Savunma Bakanlığı temsilcileri hazır oldukları halde Komisyonumuzca incelendi.

Önemli bir komuta mevkiinde bulunupta gayreti ve beğenilir hizmeti görülen bir komutanın harp veya harp ilânı hali içinde yaş hadine ermesi zoru ile kanuna göre emekliye çıkarılması ve sonra lüzum ve ihtiyaç dolayısıyla tekrar o komuta makamına emekli olarak atanması, hem komutanın şahsı, hem de astları üzerinde istenmeyen bir tepki yapabilir. Bu mahzuru gözönüne alarak buna yer vermemek için, bu gibilerin emekliye çıkarılmalarının, emir ve komutada kaldıkları sürece geri bırakılmasını sağlayacak olan bu kanun tasarısı yerinde ve maksada uygun görülmüştür.

Tasarının birinci maddesindeki «harp kuvvetleri komutanlığınca» tâbiri, henüz kanunlarımıza girmiş bir söz olmadığından bunu kanunlaşmış bir ıstılah şeklinde ifade etmemek için bunun yerine «harp kuvvetlerine komuta eden kim-

se tarafından» yazılması daha uygun görülmüştür.

Üçüncü maddede «Millî Savunma Bakanı» sözü kaldırılmış ve yerine «Bakanlar Kurulu» yazılmıştır.

Bu suretle tasarrının tümü Komisyonumuzca kabul edildiğinden Yüksek Kamutaya verilmek üzere Başkanlığa sunulmuştur.

Millî Sa. Ko.

Başkanı N.

Ağrı

H. Tuğaç

Bolu

Savaşın fiilen yapılması halinde tathîki düşüncesindeyim

A. Alptöğün

Bursa

N. Tınaz

Erzurum

A. Akyürek

Gümüşane

Ş. Erdoğan

Kayseri

N. Toker

Tekirdağ

R. Apak

Sözcü

Ağrı

H. Tuğaç

Bolu

Savaşın fiilen yapılması halinde tathîki düşüncesindeyim

A. Alptöğün

Bursa

N. Tınaz

Erzurum

A. Akyürek

Gümüşane

Ş. Erdoğan

Kayseri

N. Toker

Tekirdağ

R. Apak

Kâtip

Konya

V. Bilgin

Bursa

Â. Atlı

Çankırı

Dr. A. Arkan

Erzurum

Z. Soydemir

Hatay

E. Durukan

Kırklareli

K. Doğan

Diyarbakır

K. Sevrüktekin

Gaziantep

Dr. M. Cambolat

Kars

H. Durudoğan

Mardin

Dr. A. Uras

Tokad

S. Çelikkol

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Subay ve askerî memurların tekaüdü için rütbe ve sınıflarına göre tâyin olunan yaşları bildiren 3079 sayılı kanuna ek kanun tasarısı

MADDE 1. — Harp veya harp ilânı halinde yaş haddini tamamlayan komutandardan Harp Kuvvetleri Komutanlığına, bu makam henüz kurulmamış ise Genelkurmay Başkanlığına, lüzum gösterilenlerin Bakanlar Kurulu kararıyla tekaütlükleri emir ve komuta yerinde kaldıkları sürece geri bırakılabilir.

MADDE 2. — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Millî Savunma Bakanı yürütür.

Başb.	Ad. B.	M. S. B.
Ş. Saracoğlu	R. Türel	A. R. Artunkal
İçiş. B.	Dışiş. B. V.	Ma. B.
Hilmi Uran	N. E. Sumer	N. E. Sumer
M. E. B.	Ba. B.	Eko. B.
Yücel	Sırrı Day	Fuad Sirmen
Sa. ve So. Y. B.	G. ve T. B.	Ta. B.
Dr. S. Konuk	Suad H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Ula. B.		Ti. B.
A. F. Cebesoy		C. S. Siren

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Subay ve askerî memurların tekaüdü için rütbe ve sınıflarına göre tâyin olunan yaşları bildiren 3079 sayılı kanuna ek kanun tasarısı

MADDE 1. — Harp veya harp ilânı halinde yaş haddini tamamlayan komutanlardan harp kuvvetlerine komuta eden tarafından, bu makam henüz kurulmamış ise Genelkurmay Başkanlığına, lüzum gösterilenlerin Bakanlar Kurulu kararıyla tekaütlükleri emir ve komuta yerinde kaldıkları sürece geri bırakılabilir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.